

Adobe®
PHOTOSHOP
LIGHTROOM CC
Classic

DOCENDO

I denna bok har vi använt svensk version av Photoshop Lightroom Classic CC och Windows 10. Om du använder andra versioner kan det se lite annorlunda ut hos dig. Har du installerat programmet på Mac, skiljer det bland annat vid filhantering och tangentkombinationer.

Till boken medföljer ett antal övningsfiler som du hämtar från vår webbplats docendo.se:

1. Starta webbläsaren, skriv **docendo.se** i adressfältet och tryck på **Retur**.
2. Skriv artikelnumret **3103** i sökrutan och klicka på **Sök**.
3. Klicka på titeln **Photoshop Lightroom Classic CC**.
4. Klicka på filen **3103.zip** under rubriken.
5. Nu sparas filen i mappen **Hämtade filer**. Klicka på **Öppna** för att öppna filen.
6. Visa fliken **Extrahera** och klicka på **Extrahera alla**.
7. Ange en lämplig mapp på din hårddisk som filerna ska extraheras till och klicka på **Extrahera**. När extraheringen är klar öppnas mappen och filerna visas.

Copyright © Docendo AB

Detta verk är skyddat av upphovsrättslagen. Kopiering, utöver lärares rätt att kopiera för undervisningsbruk enligt BONUS-avtal är förbjuden. BONUS-avtal tecknas mellan upphovsrätsorganisationer och huvudman för utbildningsanordnare, exempelvis kommuner/universitet.

Våra böcker och tillhörande produkter är noggrant kontrollerade, men det är ändå möjligt att fel kan förekomma. Vi tar gärna emot förbättringsförslag.

Produkt- och producentnamnen som används i boken är ägarens varumärken eller registrerade varumärken.

Tryckeri: Lenanders Grafiska AB, Sverige 2018
Första upplagan, första tryckningen

ISBN: 978-91-7531-093-0
Artikelnummer: 3103

Författare: Eva Ansell

Omslag: Docendo AB

Innehållsförteckning

I Arbetsytan	5	Vitbalans	40
Startfönstret.....	5	Justera toner	41
Programfönstret.....	6	Automatisk toning.....	41
Moduler	7	Exponering.....	42
Paneler	7	Kontrast.....	42
Inställningar.....	9	Högdagrar, skuggor, vita och svärta.....	43
		Justera toner via histogrammet.....	44
2 Importera och visa foton	10	Justera närvaro	45
Kataloger.....	10	Klarhet, lyster och mättnad	45
Skapa katalog.....	11	Återställa foton.....	46
Mapper i katalogen	13	Återställa enstaka justeringar	46
Öppna katalog	14	Återställa alla inställningar	46
Visa foton i modulen Bibliotek	15	Händelser	47
Dölja Lightroom-gränssnittet	18	Förhandsvisa lägen	47
Förhandsvisa foto.....	19	Återgå till ett läge.....	47
Roterar foton.....	19	Rensa alla händelser	47
Visa filnamn.....	20	Fixeringar	48
Sortera efter	20	Skapa fixering	48
Importera foton.....	21	Aktivera fixering	48
Importera nya foton.....	22	Ta bort fixering	48
Importera från kamera	23	Tonkurvan	49
		Detaljer	50
3 Snabbframkallning	25	Skärpa	50
Förinställningar	25	Brusreducering	51
Miniatyremblem	26	Tillämpningsuppgifter.....	52
Återställa foton.....	26		
Ångra/Gör om.....	26	5 Redigera detaljer.....	54
Återställa inställningar	26	Justera del av foton	54
Vitbalans	27	Justeringspenseln	54
Tonkontroll.....	27	Övertöningsfilter.....	56
Automatisk toning.....	28	Radiellt filter.....	59
Exponering och kontrast	28	Ta bort röda ögon.....	60
Högdagrar, skuggor, vita och svärta.....	29	Fläckborttagning	61
Klarhet, skärpa, lyster och mättnad.....	29	Retuscherar bort objekt.....	62
Justera flera foton	30	Retuscherar oregelbundna ytor.....	64
Tillämpningsuppgifter.....	31	Tillämpningsuppgifter.....	65
4 Grundläggande justeringar	32	6 Färger och effekter	66
Visa foton i modulen Framkalla	32	Nyans, mättnad och luminans	66
Zooma.....	33	Panelerna NML och Färg.....	66
Panelen Överblick	33	Justera färger.....	67
Flytta inom fotot.....	33	Svartvitt foto.....	69
Histogram.....	34	Perspektivkorrigering	70
Grundläggande justeringar	35	Upright	70
Före- och eftervyer.....	36	Vinjettering	72
Beskära foton	37	Ta bort dis.....	73
Räta upp.....	39	Tillämpningsuppgifter.....	73

7 Förinställningar..... 75

Använda förinställningar	75
Kopiera inställningar	76
Kopiera lokala justeringar.....	77
Synkronisera inställningar	80
Automatisk synkronisering.....	81
Skapa egna förinställningar	82
Använda egna förinställningar	84
Ta bort egna förinställningar	84
Importera och exportera förinställningar.....	84
Importera med framkallningsinställningar	85
Importera RAW	86
Konvertera foton till DNG	86
Tillämpningsuppgifter.....	87

8 Sammanfoga foton.....88

Skapa panorama.....	88
Bearbeta panoramat.....	91
HDR-sammanfogning.....	92
Bearbeta HDR-bilden	94
Solnedgång och soluppgång	95
Tillämpningsuppgifter.....	96

9 Ordna foton..... 97

Hantera foton.....	97
Visa information	97
Visa foton i Utforskaren	97
Ändra namn på flera foton	98
Ta bort foton från katalogen.....	99
Ta bort mappar från katalogen	99
Nyckelord	100
Lägga till nyckelordstaggar.....	100
Visa nyckelordstaggade foton.....	101
Märka foton.....	103
Lägga till metadata	103
Klassificera foton	103
Färgmärka foton	104
Flagga foton.....	105
Jämföra foton.....	106
Jämförelsevyn	106
Undersökningsvyn.....	108

Personer	109
Biblioteksfilter	112
Text.....	112
Attribut.....	113
Metadata	114
Samlingar	115
Smarta samlingar	115
Skapa samlingar	115
Karta.....	117
Säkerhetskopiera foton	119
Inställningar	119
Säkerhetskopiera katalogen	120
Säkerhetskopiera direkt vid import.....	120
Tillämpningsuppgifter.....	121

10 Skriva ut och exportera foton..... 122

Skriva ut foton.....	122
Skriva ut flera foton.....	123
Exportera foton	125
Spara förinställning	127
Vattenstämpel	128
Dela foton via e-post	129

11 Bildspel och bok..... 130

Bildspel	130
Skapa bildspel.....	130
Spela upp bildspel	134
Spara bildspel	135
Exportera bildspel.....	135
Impromptu-bildspel	136
Fotobok	136
Skapa bok.....	136
Spara bok	141
Exportera bok.....	141

Sakregister 142

3 Snabbframkallning

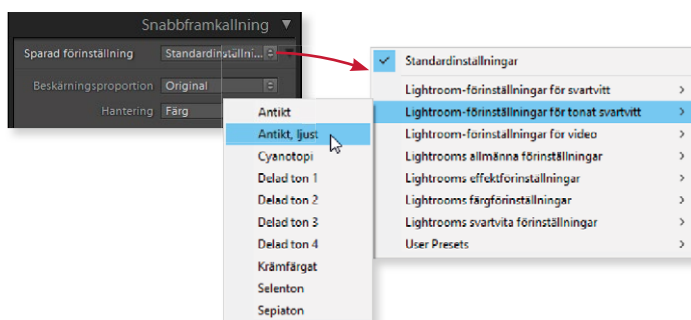
I Lightroom kan du göra enklare korrigeringar direkt i modulen Bibliotek. Du kan använda snabbframkallningen både i stödrastervy och i luppvy. Ska du justera ett foto arbetar du lämpligast i luppvy där du tydligare ser ändringarna.

Lightroom är helt icke-förstörande eftersom alla ändringar du gör sparas i meta-data som instruktioner. Dina originalfoton ändras aldrig.

Förinställningar

Här ska vi kort titta på hur du använder Lightrooms förinställningar. I kapitlet Förinställningar kommer vi att gå igenom dem ytterligare och du kommer även få lära dig att skapa egna förinställningar för dina foton.

1. Visa fotot **Calico** i modulen Bibliotek och i luppvy.
2. Visa panelen **Snabbframkallning** i den högra modulpanelen.
3. Öppna listrutan **Sparad förinställning** högst upp i panelen och välj **Lightroom-förinställningar för tonat svartvitt** följt av **Antikt, ljust**.

Till höger visas fotot med förinställningen Antikt, ljust.

Inställningarna sparas automatiskt

När du gör ändringar i Lightroom behöver du inte spara dem, de sparas automatiskt som information i katalogen. Du behöver inte heller oroa dig för att du förstör originalet eftersom det aldrig påverkas av dina justeringar.

Miniatyremblem

När du har korrigerat ett foto visas ett miniatyremblem längst ner till höger på bilden i stödrastervyn och i bildbandet. Beroende på vad du gör med fotot visas olika emblem. Under denna kurs kommer vi att få se följande emblem:

- Fotot innehåller framkallningsjusteringar.
- Fotot har beskrivits.
- Fotot innehåller nyckelord.
- Fotot har GPS-koordinater.
- Fotot finns i en samling.

Återställa foton

Ångra/Gör om

Om du vill återställa den senaste justeringen du gjort kan du välja **Redigera, Ångra**. Lightroom kommer ihåg alla inställningar du gör och du kan ångra allihopa genom att välja kommandot flera gånger. Du kan även trycka på **Ctrl+Z** för att ångra den senaste åtgärden.

*Arbetar du på Mac använder du oftast tangenten **Kommando** i stället för **Ctrl**.*

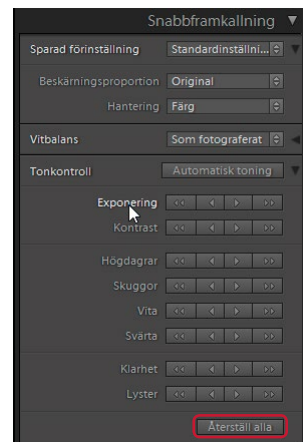
Ångrar du dig igen kan du göra om den senaste åtgärden, välj **Redigera, Gör om** eller tryck på **Ctrl+Y**.

Återställa inställningar

Om du vill återställa någon av inställningarna klickar du på namnet vid en kontroll i panelen **Snabbframkallning**. Värdet för denna kontroll återställs då till 0, övriga inställningar som du har gjort på fotot påverkas inte.

Ibland kan det hända att man gör för stora justeringar så att resultatet inte blir bra. Du kan då återställa fotot till sitt ursprungliga utseende och sedan börja om med justeringarna. Klicka på **Återställ alla** längst ner i panelen **Snabbframkallning**.

Du kan även återställa fotot genom att välja **Foto, Framkallningsinställningar, Återställ**.

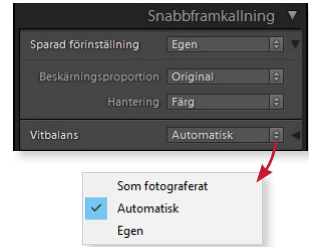

Vitbalans

Om fotot har fått en felaktig ton kan du justera vitbalansen. Lightroom kan justera detta automatiskt och du kan sedan finjustera temperaturen och färgtonen.

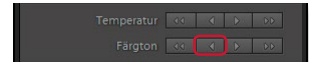
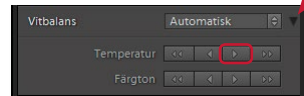
1. Bläddra i bildbandet och markera fotot **Husvagn** för att visa det i luppvy.
2. Visa panelen **Snabbframkallning**, öppna listrutan **Vitbalans** och välj **Automatisk**.

Väljer du **Egen** fortsätter du enligt nedan och gör egna inställningar för vitbalansen. Du kan även finjustera de automatiska inställningarna på samma sätt.

Temperatur och färgton

3. Vill du göra ytterligare inställningar för temperatur och färgton klickar du på vänsterpilen för att expandera gruppen.
4. Klicka en gång på högerpilen vid **Temperatur** för att göra färgerna lite varmare. Klickar du på dubbelpilen blir effekten större. Vänsterpilarna gör färgerna kallare.
5. Klicka en gång på vänsterpilen vid **Färgton** för att öka den gröna tonen. Klickar du på dubbelpilen blir effekten större. Högerpilarna ökar tonen magenta.

Fotot före och efter justering av vitbalans.

Tonkontroll

Via snabbframkallningen kan du justera flera olika inställningar för att kontrollera tonerna i fotot. Behöver fotot bara en mindre justering är det enkelt att åtgärda det via modulen Bibliotek, ska du däremot göra fler justeringar med fotot har du större kontroll via modulen Framkalla.

Här tittar vi bara kort på vilka typer av justeringar du kan göra via panelen Snabbframkallning. Du kan läsa mer om vad de olika justeringarna innebär i kapitlet Grundläggande justeringar.

4 Grundläggande justeringar

I detta kapitel ska vi titta på hur du kan förbättra dina foton i modulen Framkalla. I denna modul kan du använda en mängd olika verktyg för att justera dina foton till det bästa.

För att växla över till modulen Framkalla markerar du önskat foto och klickar på **Framkalla** i modulväljaren.

Bibliotek | **Framkalla** | Karta | Bok | Bildspel | Skriv ut | Webb

Visa foton i modulen Framkalla

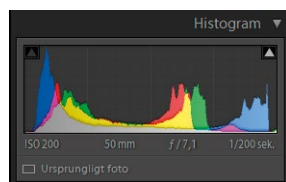
Innan vi justerar foton ska vi börja med att titta på hur du kan zooma in och flytta runt inom fotot.

1. Markera övningsfotot **Frukt** och klicka på **Framkalla** i modulväljaren.

Nedanför histogrammet visas information om fotot i fältet Fotoinformation. Här visas fotots ISO-värde, brännvidd, bländare och slutarhastighet.

Denna panel beskrivs närmare i avsnittet Histogram på sidan 34.

Zooma

När du redigerar foton kan du ibland behöva zooma in en del av fotot för att få bästa möjliga resultat vid justeringarna.

1. Verktøget **Zooma** visas när det är möjligt att zooma. Klicka i fotot för att zooma in det området.
2. Klicka en gång till, fotot zoomas ut.
3. Klicka på det övre äpplet för att zooma in det på nytt.

Panelen Överblick

I Lightroom kan du växla mellan fyra zoomnivåer, dessa visas högst upp i panelen **Överblick** i den vänstra modulpanelen.

Anpassa innebär att fotot zoomas så att det passar bildvisningsområdet, en grå ram visas.

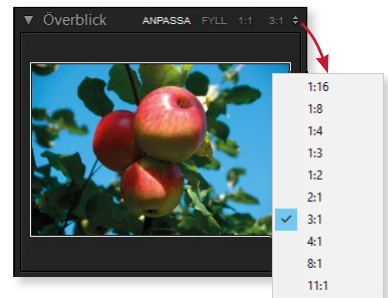
Fyll innebär att fotot fyller hela bildvisningsområdet.

1:1 visar fotot i 100 %.

Det sista alternativet kan du själv bestämma zoomningsgrad för genom att klicka på pilarna till höger och välja önskad zoomning. Från början är **3:1** valt, vilket innebär att fotot zoomas till 300 %.

4. Klicka på **3:1** i panelen **Överblick** för att zooma in fotot ytterligare.

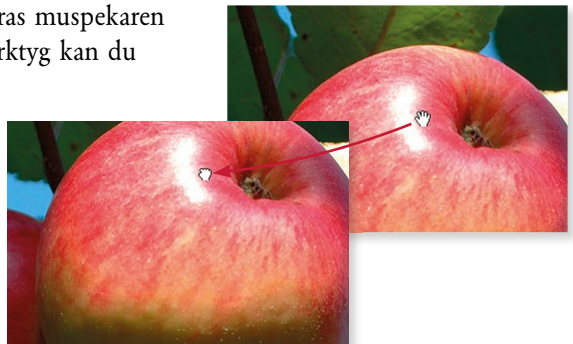
Med hjälp av menykommandona **Visa**, **Zooma in/ut** växlar du mellan dessa fyra lägen. Du kan även använda kortkommandona **Ctrl+** respektive **Ctrl-** för att växla mellan de olika zoomlägena.

Flytta inom fotot

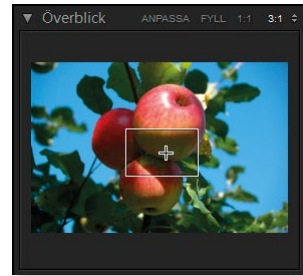
När du har zoomat in ett foto ändras muspekaren till en hand. Med hjälp av detta verktyg kan du snabbt flytta runt i bilden.

5. Håll ner musknappen och dra för att flytta inom fotot.

Via panelen **Överblick** är det oftast lättare att välja vilken del av fotot som ska visas när du har zoomat in det. Peka bara på ramen och dra den till önskad del av fotot.

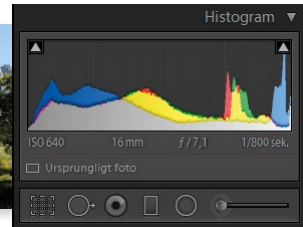
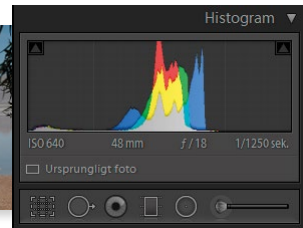
Du kan även klicka direkt i förhandsvisningen för att zooma in den delen av fotot.

Histogram

Staplarna i histogrammet visar fotots tonområde. Om histogrammet inte sträcker sig över hela intervallet innebär det att alla färgtoner inte har använts i fotot. Detta resulterar oftast i ett kontrastlöst foto utan djup. Längre fram i kapitlet kommer vi att beskriva hur du justerar detta.

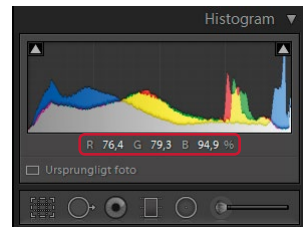
1. Visa fotot **Saltöken** i modulen Framkalla.
2. Visa panelen **Histogram**. Som du ser visas staplarna bara i mitten av histogrammet, detta foto saknar helt kontrast och djup.
3. Visa fotot **Yosemite** och titta på panelen **Histogram**. Här visas staplarna över hela intervallet och fotot har mycket bättre kontrast.

Visa RGB-färgvärden

När du pekar i fotot kan du få fram information om RGB-färgvärdena för de enskilda pixlarna via panelen **Histogram**. Utifrån informationen kan du avgöra om det finns bortfall i fotot (när R-, G- eller B-värdet är 0 % eller 100 %).

4. Peka på himlen i fotot **Yosemite**. Under histogrammet visas olika värden vid R, G och B (rött, grönt och blått).
5. Peka på det vitaste molnet i foto. Nu visas värdet 100 % vid alla tre kanalerna, vilket innebär att detta område är helt vitt och alltså saknar detaljer.

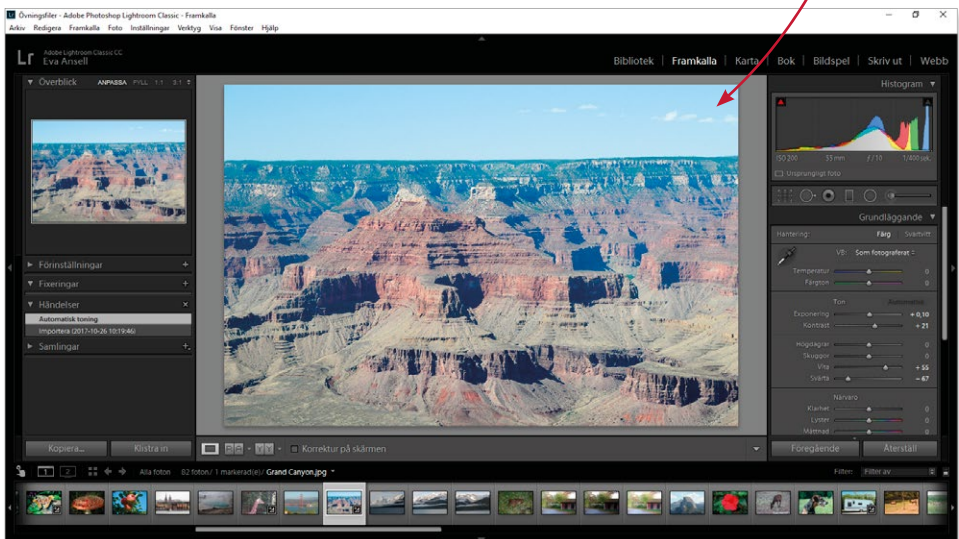
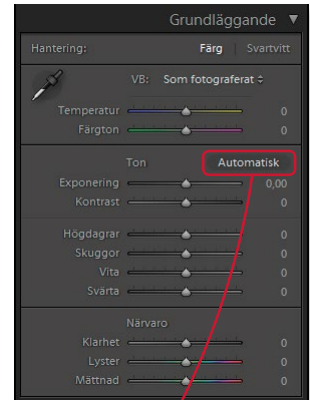
Grundläggande justeringar

Vi ska nu börja titta på de olika globala justeringar som du kan göra för att förbättra dina foton. Dessa justeringar påverkar hela fotot.

Till höger i fönstret finns panelen **Grundläggande** där du kan redigera fotot på fler sätt än via snabbframkallningen. Här gör du egna justeringar för vitbalans, exponering, kontrast, ljus och färg.

Lightroom är helt icke-förstörande. Alla ändringar du gör sparas i metadata som instruktioner, vilket innebär att originalfotona inte påverkas.

1. Visa fotot **Grand Canyon** i modulen Framkalla.
2. Klicka på **Automatisk** till höger om **Ton** i panelen **Grundläggande** för att låta Lightroom automatiskt justera tonerna i fotot.

3. Tryck på **Skift+S** för att visa originalfotot i bildvisningsområdet, det vill säga så som fotot såg ut före alla justeringar. Du kan även välja **Visa, Före/efter, Endast före**.
4. Tryck på **Skift+S** igen för att visa det justerade fotot. Du kan även välja **Visa, Före/efter** och avmarkera **Endast före**.

I bildbandet visas nu ett miniatyremblem längst ner till höger på bilden. Detta emblem visar att fotot innehåller framkallningsjusteringar.

Adobe® PHOTOSHOP LIGHTROOM CC Classic

Lightroom innehåller alla verktyg som du behöver för att ta hand om dina digitala foton, både för att ordna dem och för att justera dem till det bästa. I den här boken kommer du få lära dig att använda de viktigaste funktionerna i programmet, till exempel att justera vitbalans, exponering, högdagrar och skuggor. Vi kommer även att titta på hur du justerar färger och mättnad, både på hela fotot och på specifika färger.

I Lightroom finns flera verktyg för lokala justeringar så att du enkelt kan ta bort fläckar och skräp i fotot, ta bort röda ögon samt göra tonjusteringar på utvalda områden i fotot. Vi går igenom hur du kan använda förinställningar och skapa egna förinställningar samt hur du kan synkronisera valda inställningar mellan foton. I boken beskriver vi också hur du kan sammanfoga panorama- och HDR-foton samt hur du kan ordna och filtrera dina foton så att du lätt hittar rätt foto. Boken kan användas för både pc och Mac.

I boken varvas teoridelar med steg för steg-beskrivningar som är lätta att följa. I tillämpningsuppgifterna får du arbeta självständigt och pröva dina nyvunna kunskaper. Övningsfilerna till boken laddar du ner utan kostnad från vår webbplats docendo.se.

ISBN 978-91-7531-093-0

DOCENDO